

Samhällsbyggnad

Enligt sändlista

2023-08-07

Svk dnr 2022/244

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Redogörelse för genomfört kompletterande samråd gällande planerad 400 kV luftledning mellan Porjusberget och Vitåfors, Gällivare och Jokkmokks kommuner i Norrbottens län. Samrådet gäller en tillkommande ledningssträcka mot Vitåfors, där lokalisering av station också utreds.

Detta kompletterande avgränsningssamråd omfattar en förlängning av de tidigare samradda korridorerna P och P1. Denna delsträcka var inte med i tidigare avgränsningssamråd som genomfördes under våren 2022, se figur 1. Området med delsträckan kallades i det tillhörande samrådsunderlaget Utredningsområde korridor V.

Delsträckan utgår från ett område väster om Vitåfors, där en ny transmissionsnässtation planeras, till anslutningen med korridor för ledningssträckan P alternativt P1 strax öster om Välkommatjärnarna. Inom det kompletterande samrådet utreddes en möjlig stationsplacering utöver det område som tidigare samråd omfattade.

Samrådet omfattar, precis som det tidigare avgränsningssamrådet, även påverkan på förekommande Natura 2000-områden (ansökan om tillstånd enligt 7 kap. 28a§ miljöbalken) samt samråd inför prövning om tillstånd enligt artskyddsförordningen (2007:845).

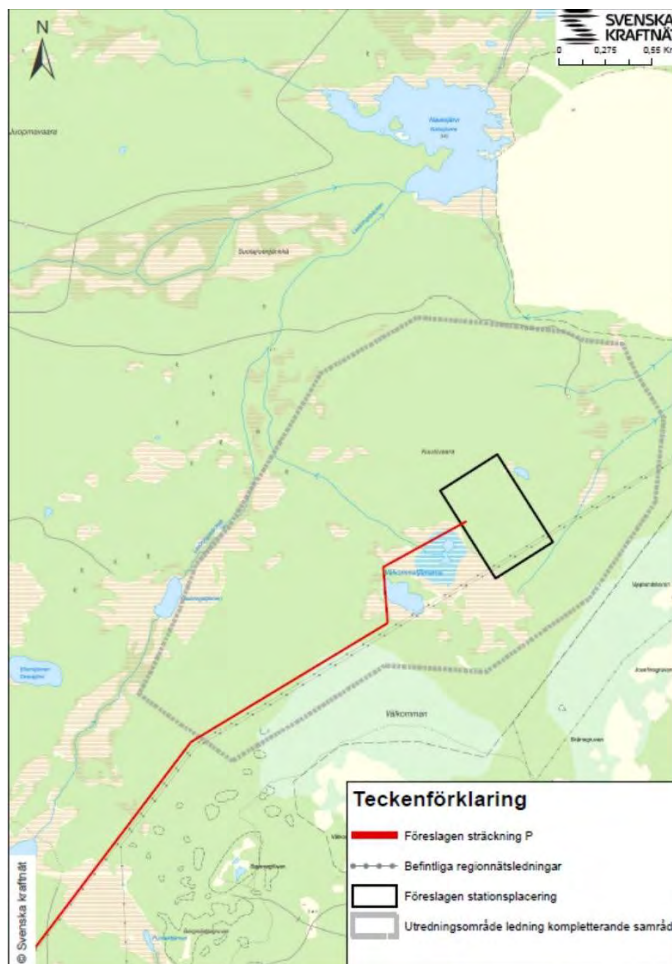
SVENSKA KRAFTNÄT

BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

WWW.SVK.SE
REGISTRATOR@SVK.SE

TEL 010 475 80 00
FAX 010 475 89 50

Under april 2023 skickades en rättelse av detta samråd för yttrande enligt sändlistan på grund av att mindre brister upptäcktes i samrådsunderlaget (regionnätetsledningen rivs inte på den sträcka som det kompletterande samrådet omfattar).

Figur 1. Översikt över Svenska kraftnäts tillkommande preliminära utformning av ledningssträcka mot föreslagen stationsplacering i Vitåfors samt Vattenfalls befintliga ledningar som går parallellt. Det streckade området avser utredningsområdet för det kompletterande samrådet.

Affärsverket Svenska kraftnät planerar för en ny kraftledning från befintlig stamnätsstation i Porjusberget till en ny station intill Vitåfors industriområde i Malmberget, Gällivare kommun. Kraftledningen planeras att byggas som en luftledning för 400 kV luftledning i växelströmsutförande, i planerna ingår att uppföra en ny station i närheten av Vitåfors strax öster om Välkommatjärnarna. Syftet med den nya kraftledningen är att ansluta Hybrit - en demonstrationsanläggning för koldioxidfritt stål till transmissionsnätet och förse den med ström via stamnätet.

För att bygga eller använda elektriska starkströmsledningar i Sverige krävs enligt ellagen (1997:857) tillstånd, nätkoncession för linje. Då en luftledning med en

spänningsnivå på minst 220 kV och en längd av minst 15 km alltid anses innebära betydande miljöpåverkan ska en specifik miljöbedömning göras och samordnas enligt 6 kap. 28-46 §§ miljöbalken. Den specifika miljöbedömningen innefattar bland annat samråd om hur miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) ska avgränsas, framtagande av MKB samt att den skickas till den tillståndsgivande myndigheten som i sin tur skickar ut den på remiss och gör den slutliga miljöbedömningen. Avgränsningssamrådet som ingår i denna process avser bland annat verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning samt de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra. Därutöver redogörs för planerat innehåll och utformning av MKB.

Avgränsningssamrådet ska enligt 6 kap. 30 § miljöbalken ske med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten samt med de övriga statliga myndigheter, kommuner och allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten. Samrådet är en möjlighet för berörda att lämna synpunkter avseende den planerade dalsträckningen.

Denna samrådsredogörelse syftar till att beskriva samrådets genomförande, vad som framkommit vid samrådet och redogöra för resultatet av Svenska kraftnäts ställningstagande angående inkomna synpunkter. Därutöver redogörs för hur utformningen av MKB utvecklas och avgränsas utifrån inkomna synpunkter. Synpunkterna tillsammans med övrig information är viktiga för att planera hela koncessionslinjen från Porjus till stationsområdet med minsta möjliga påverkan för människors hälsa och för miljön.

Beslut om denna redogörelse har fattats av Matilda Schön, enhetschef Tillstånd Entreprenad, efter föredragning av delprojektledare Anna Spångö.

Sundbyberg, den 19 december 2023

Matilda Schön

Anna Spångö

Innehåll

1	Kompletterande avgränsningssamrådets genomförande	5
1.1	<i>Innan det kompletterande avgränsningssamrådet .....</i>	5
1.1.1	<i>Tidig dialog .....</i>	5
1.1.2	<i>Myndighetsdialog .....</i>	5
1.2	<i>Om det kompletterande avgränsningssamrådet .....</i>	5 1.3
	<i>Efter avgränsningssamrådet .....</i>	5
2	Inkomna synpunkter	6
2.1	<i>Länsstyrelse och kommuner .....</i>	7
2.2	<i>Sektorsmyndigheter enligt hushållningsförordningen .....</i>	11
2.3	<i>Övriga myndigheter .....</i>	15
2.4	<i>Rennäring och berörda samebyar .....</i>	16
2.4.1	<i>Dialog med samebyar .....</i>	17
2.5	<i>Intresseföreningar och övriga aktörer .....</i>	17
2.6	<i>Berörda fastighetsägare och allmänheten.....</i>	19
2.7	<i>Hur miljökonsekvensbeskrivningen utvecklas efter inkomna synpunkter.....</i>	19
2.7.1	<i>Förändring av innehåll och utformning av MKB .....</i>	19
2.7.2	<i>Inventeringar och ytterligare utredningar inför framtagande av MKB .....</i>	19
2.7.3	<i>Avgränsningar av MKB.....</i>	20
	Bilageförteckning	23

1 Kompletterande avgränsningssamrådets genomförande

Det kompletterande avgränsningssamrådet och samrådet med rättelsen har skett med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas vara särskilt berörda av verksamheten samt med de övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten eller åtgärden, se bilaga 2 Sändlista remissinstanser. För information om övriga samråd se samrådsredogörelse se bilaga 5 Redogörelse för genomförda avgränsningssamråd.

1.1 Om det kompletterande skriftliga avgränsningssamrådet

Avgränsningssamrådet inför ansökan om tillstånd för nätkoncession och Natura 2000-tillstånd utfördes enligt 6 kap. 29-32 §§ miljöbalken. Det inleddes med utskick av samrådsinbjudan den 2022-12-13 med hänvisning till var underlag kan laddas ned. Utskicket gjordes till länsstyrelsen, kommuner, sektorsmyndigheter enligt hushållningsförordningen, övriga myndigheter, intresseorganisationer, övriga aktörer och berörda fastighetsägare, se bilaga 2 Sändlista. De tre fastigheterna som låg inom och i nära anslutning till delsträckan ansågs vara berörda. Svenska kraftnät önskade synpunkter fram till den 24 januari 2023.

1.2 Efter avgränsningssamrådet

Arbetet med att sammanställa inkomna yttranden påbörjades efter samrådstidens utgång. I denna samrådsredogörelse beskrivs hur samrådet har genomförts, samt redogörs för inkomna yttranden. Till samrådsredogörelsen bifogas en lista över inkomna yttranden, se bilaga 3.

Inkomna synpunkter under samrådsprocessen beaktas i utformningen av det fortsatta projektet och vid framtagande av en miljökonsekvensbeskrivning inför de samtliga tillståndprocesserna.

1.3 Rättelse av samrådsunderlaget

Under april 2023 skickades en rättelse av detta samråd ut för yttrande enligt sändlistan på grund av att mindre brister upptäcktes i samrådsunderlaget för det huvudsakliga samrådet. Bristerna kunde leda till att innehållet i underlaget eventuellt kunde misstolkas, därför justerades samrådsunderlaget. Samtliga berörda fick möjlighet att korrigera befintligt yttrande om det kompletterande samrådet eller inkomma med helt nytt yttrande. Svenska kraftnät önskade synpunkter senast den 29 maj 2023.

I det justerade samrådsunderlaget togs stycket med rubriken 2.3.7 Rivningsarbeten (sida 25) bort samt texten med rubriken Bedömning driftfas under stycke 3.2.1 (sida 30) med tillhörande sammanfattning i tabell 6, Samlad bedömning (sida 58) korrigerades. Båda textavsnitten fanns med i det samrådsunderlag som publicerades i samband med det kompletterande skriftliga samrådet. Rättelserna innebär ett förtydligande om att Svenska kraftnäts nya ledning mellan Vitåfors och Porjusberget kan komma att gå parallellt med Vattenfalls befintliga regionala ledningar som visas på kartan i figur 1. Inga ledningar kommer rivas på sträckan vilket kunde missförstås i och med ovan angivna strukna skrivningar.

2 Inkomna synpunkter

I detta avsnitt redogörs för inkomna synpunkter både i det kompletterande avgränsningssamrådet och i samband med rättelsen. Synpunkter med relevans för den föreslagna verksamheten bemöts i sammanställningen. Yttranden där man inte haft något att erinra mot förslaget sammanställs i respektive avsnitt.

Yttranden har inkommit från länsstyrelsen i Norrbottens län, Gällivare kommun, tre sektorsmyndigheter och två övriga myndigheter samt två intresseorganisationer. Inga yttranden har inkommit från de berörda fastighetsägarna. Separata samrådsmöten har hållits med berörda samebyar och synpunkterna sammanfattas i bilaga 16 Rennäringsanalys.

Svenska kraftnät behandlar personuppgifter i samband med samråd och framtagande av miljökonsekvensbeskrivning samt ansökan om koncession. Uppgifterna behandlas som en följd av en rättslig förpliktelse och/eller som en del i utförandet av en uppgift av allmänt intresse. Om en person lämnar uppgifter om sig själv i samband med samrådet kommer uppgifterna att behandlas i nödvändig utsträckning för samrådet, framtagandet av miljökonsekvensbeskrivningen och ansökan om koncession. Svenska kraftnät sammanställer en samrådsredogörelse. Samrådsredogörelsen innehåller de personuppgifter (namn) som inkommit i samband med att yttrande skickats in, redogörelse för det som yttrats och Svenska kraftnäts bemötande.

Samrådsredogörelsen är allmänt tillgänglig. Den delas med de som deltagit i samrådet och publiceras på Svenska kraftnäts hemsida. Den skickas även till Energimarknadsinspektionen i samband med ansökan om koncession.

Ytterligare information om hur Svenska kraftnät hanterar personuppgifter finns på Svenska kraftnäts hemsida <https://www.svk.se/webbplatsinfo/omwebbplatsen/personuppgifter-och-offentlighetsprincipen/>. Där finns också information om rättigheter, hur ett klagomål kan framföras samt kontaktuppgifter till personuppgiftsansvarige och dataskyddsombud.

2.1 Länsstyrelse och kommuner

I denna del redogörs för yttranden från länsstyrelsen, region och berörda kommuner. Följebrevet till inbjudan till samråd för berörda remissinstanser som skickades ut återfinns i bilaga 3.

1# Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen i Norrbottens län har lämnat synpunkter som redovisas i sin helhet nedan.

Rennäring

Utredningsområdet ligger i direkt anslutning till ett kärnområde med riksintresse för rennäring. Kärnområdet finns på östra sidan av utredningsområdet. Av handlingarna framgår att landskapet är förhållandevis orört. Orörda landskap är ovanliga numera, och är extra viktiga för renskötseln då dessa kan ge betesro för renarna. Rennäringen är en areell näring där sammanknutna landskap behövs för att kunna bedriva traditionell renskötsel, man flyttar till exempel mellan olika betesområden. Därav är även områden utanför kärnområden med riksintresse viktiga. Det har i rättspraxis (p2707-19) uttalats att det relevanta inte är om den störande verksamheten finns inom eller utanför det riksintresseutpekade området, utan om riksintressets funktion påverkas. Viktiga områden, men som inte är så viktiga att de utgör riksintresse för rennäring, ska skyddas så långt som möjligt enligt 3 kap. 5 § st. 1 MB.

Kraftledningen och stationen kommer troligen leda till betesbortfall, särskilt i form av hänglavs förluster vid avverkningarna i den presumtiva ledningsgatan och platsen för stationen. Eftersom det enligt områdesbeskrivningen finns lavrika barrskogar i det närliggande kärnområdet, går det i vart fall inte att utesluta att så även kan vara fallet inom utredningsområdet.

En rennäringanalys bör göras som visar på vilket sätt (när, var och hur) renskötsel bedrivs i och omkring det aktuella området, vilken funktion området har för rennäringen, direkta och indirekta, positiva och negativa konsekvenser för rennäringen som kan uppstå på grund av planerad verksamhet samt därtill kumulativa, permanenta, tillfälliga, sociala och kulturella effekter. Även effekter på

rennäringen, som allmänt intresse och som riksintresse, på kort, medellång och lång sikt ska redovisas.

Vidare ska bolaget redogöra för hur verksamheten (inklusive transporter/fordonsrörelser) förhåller sig de utpekade riksintressena för rennäringen i området inklusive de funktionella samband som finns på landskapsnivå, vilka förebyggande och skadelindrande åtgärder som planeras vidtas för att minimera negativ påverkan samt eventuella uppföljningsprogram.

För att kunna bedöma huruvida rennäringens intressen (allmänt intresse och riksintresse) tillgodoses bör en helhetslösning presenteras. Vad gäller eventuella åtgärdsförslag i form av stängsel och andra anläggningar bör placering framgå av kartmaterial samt beskrivas hur de ska underhållas på sikt, omprövas, flyttas osv.

Kommande handlingar behöver även redogöra för följande:

- Hur det kärnområde av riksintresse som ligger öster om utredningsområdet kan påverkas. Kan betesbortfall på grund av kraftledningen utanför kärnområdet innebära att kärnområdet måste betas mer intensivt och vad kommer det att innebära för kärnområdets funktion?
- Utredningsområdet betydelse som betesområde. Vilket bete finns inom utredningsområdet och hur kommer det att påverkas.
- Om aktuella åtgärder kan leda till omfattande betesbortfall inom utredningsområdet och om/hur det ska kompenseras?
- Hur störningar under byggnadsfasen och under underhållsarbeten kan påverka kärnområdets funktion samt vilka åtgärder kan vidtas för att minimera störningarna, till exempel styra vissa åtgärder till tider på året då renskötsel inte bedrivs i området. Vilken påverkan kan eventuell användning av helikopter vid underhållsarbetet få för rennäringen?
- Påverkan på rennäringen av den väg som planeras in i området samt vilka åtgärder som planeras för att minimera påverkan. Förutom markintranget kan exempelvis plogning av vägen få effekten att renarna följer vägen till inte avsedda platser.
- Kumulativa effekter på rennäringen från andra befintliga och planerade verksamheter i området. Exempelvis Hybrit och övriga tillkommande ledningar.
- Beskrivning av alternativa placeringar av stationen samt varför de har förkastats.

Naturmiljö

Kommande ansökan och MKB ska beskriva de miljöer och naturvärden som finns i området samt vilken påverkan som kommer att ske i anläggningskedet i form av avverkning, transporter, grundläggningsarbeten etcetera samt vid drift- och underhållsarbeten. Handlingarna ska också redogöra för vilka skydds- och hänsynsåtgärder som planeras för att minimera negativ påverkan vid anläggning av ledningen samt vid drift och underhåll. En redogörelse för påverkan på miljökvalitetsnormer, både avseende ekologiska och kemiska kvalitetsfaktorer, ska ingå i MKB:n.

Åtgärder som direkt påverkar vattenområden kan komma att kräva en anmälan om vattenverksamhet, exempelvis uppförande av betongfundament, schaktning och utfyllnader i våtmarker eller anläggande av broar över vattendrag. Ett vattenområde är ett område som täcks av vatten vid högsta förutsebara vattenstånd, det gör att exempelvis kärr som kan vara täckta av vatten endast vissa delar av året ändå kan utgöra ett vattenområde. Åtgärder likt exemplen kan alltså anses som vattenverksamhet i många våtmarker och därmed vara anmälningspliktiga, även om arbetet i sig kan genomföras i torrhet.

Kommande ansökan och MKB ska beskriva vilka skyddade arter som kan påverkas av ledningen. En utredning ska göras av behovet av dispens enligt Artskyddsförordningen (2007:845). Utredningen ska utgå från förbuden som anges i förordningen. Stöd till bedömning finns i bilagd vägledning från Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen (gäller fåglar) samt gällande praxis (till exempel Skydda skogen-domen för N-arter, Bungedomer med Klinthagen-kriterierna för övriga fridlysta arter).

Ni har i samrådsunderlaget angett att samrådet omfattar påverkan på Natura 2000. Det finns inga områden som ingår i Natura 2000-nätverket inom eller i anslutning till utredningsområdet. Länsstyrelsen bedömer att verksamheten i enbart de delar som ingår i det här kompletterande samrådet inte riskerar att påverka miljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt och att någon prövning inte är aktuell. Frågan om påverkan på Natura 2000 bör dock bedömas för projektet som helhet.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät tackar för länsstyrelsens information och synpunkter. Kommentarer för respektive rubrikområde i länsstyrelsens yttrande ges nedan.

Rennäring

Svenska kraftnät kommer att ta fram en rennäringanalys som kommer att användas som underlag till upprättandet av MKB. Rennäringssavsnitten i handlingarna kommer att följa miljökonsekvensbeskrivningens struktur för tillståndsansökan.

Länsstyrelsens synpunkter avseende innehåll i MKB kommer att beaktas i samband med framtagandet av MKB. Bland annat genom att rennäringensanalysen kommer att följa Sametingets vägledning för hur samisk markanvändning ska integreras i MKB-processen: <https://www.sametinget.se/26843>. Delsträcka V inarbetas i rennäringensanalysen som en förlängning av sträcka P. Följande punkter ska ingå i rennäringensanalysen:

- Diskussion kring betesbortfall och ersättning av de beten som går förlorade pga. planerad kraftledning.
- Kumulativ påverkan.
- Tidpunkter för arbetet med att uppföra ledningen och arbeten med underhåll.
- Diskussion kring ersättning till samebyarna för nedlagd tid.
- Fortsatt dialog med samebyarna.

Naturmiljö

Delsträcka V berör inte något Natura 2000-område. Däremot kommer Svenska kraftnät att ta fram en artskyddsutredning samt en utredning om påverkan på Natura 2000-områden för hela sträckan från Porjusberget till den planerade stationen öster om Välkommatjärnarna. En separat ansökan om Natura 2000-tillstånd kommer att göras till länsstyrelsen. Den tillhörande MKB kommer påverkan och konsekvenser för naturmiljön inklusive skyddade arter, Natura 2000-områden och reservat beskrivas för både anläggningskedet och driftskedet.

Om artskyddsutredningen visar att det finns behov av artskyddsdispenser kommer Svenska Kraftnät att ansöka om erforderliga dispenser hos länsstyrelsen.

Svenska kraftnät tackar för och noterar länsstyrelsens kommentarer om behov av anmälan om vattenverksamhet vid arbeten inom vattenområden.

2# Gällivare kommun

Gällivare kommun har sammanfattningsvis lämnat följande synpunkter:

För Gällivare kommuns utveckling är det av stor vikt att projektet blir av. Kommunen förespråkar alternativ ledningsdragning P och hänvisar till stadens planer för utveckling och tillväxt. Gällivare kommun poängterar att ur långsiktigt perspektiv anses korridor P innebära mer ansvarsfull markhushållning samt mindre påverkan på tätortens landskapsbild.

Kommunen uttrycker inga specifika synpunkter kring utredningsområdet med den tillhörande delsträckan som detta kompletterade samråd avser.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät tackar för Gällivare kommuns synpunkter. Synpunkterna kommer att beaktas vid fortsatta processen med framtagandet av ansökan med tillhörande MKB.

Slutligt val av sträcka görs utifrån en samlad bedömning av påverkan och konsekvenser för samtliga miljöaspekter som redogjorts för i samrådsunderlaget och kommande MKB.

2.2 Sektorsmyndigheter enligt hushållningsförordningen

I denna del redogörs för yttranden från sektorsmyndigheter som anges i 2 § **hushållningsförordningen. Följebrevet ”inbjudan till samråd remissinstanser”** som skickades ut återfinns i bilaga 3. Lista över yttranden som inkom under avgränsningssamrådet redovisas i bilaga 6. 3#Sametinget

Sametinget har sammanfattningsvis lämnat följande synpunkter:

Riksintresse för rennärningen

Sametinget konstaterar att flera strategiskt viktiga områden och områden av riksintresse för rennärningen berörs av den planerade ledningen med tillhörande stationer. I områden som är av riksintresse ska åtgärder som kan påtagligt försvåra renskötselns bedrivande inte tillåtas enligt gällande lagstiftning. Områdena karaktäriseras ofta som flyttvägar, svåra passager, kalvningsområden och rastbeten. Riksintresse rennärning ska ses i ett landskapsperspektiv eftersom det handlar om ett skydd för områden med olika ändamål som måste hänga ihop för att helheten ska fungera. Rennärningen är en förutsättning för den samiska kulturen och riksintresseskyddet för rennärningen tillkom på grund av rennärningens svårigheter att hävda sig mot starka exploateringsintressen.

Samisk markanvändning och MKB

Sametinget noterar att en rennäringsanalys kommer att tas fram i samråd med samebyarna och att bedömning av påverkan och konsekvenser för rennärningen görs i samråd med berörda samebyar och redovisas i kommande MKB. En exploatering av marken innebär att landskapet runt omkring påverkas med förändrad natur och förutsättningar. Detta ger konsekvenser för samerna och den samiska kulturen, då den samiska markanvändningen som regel försämras. Det är viktigt att berörda samebyar kommer in i ett tidigt skede i arbetet med att ta fram en MKB för att kunna förmedla

sina kunskaper och syn på den planerade verksamheten. En grundprincip är att traditionell kunskap ska värderas lika som annan kunskap. Sametinget har tagit fram en vägledning för hur samisk markanvändning ska integreras i MKB-processen: <https://www.sametinget.se/26843>

I en MKB ska bland annat följande beskrivas:

- Hur, när och var renskötsel bedrivs i det aktuella området
- Vilken funktion området har för renskötseln
- Samlad bedömning av vilka konsekvenser som kan uppstå för renskötseln inom berörd samebyn samt påverkan på samebyns funktionella samband
- Kumulativa, permanenta, tillfälliga, sociala och kulturella effekter
- Redogöra för berörda riksintressen
- Redovisa förebyggande och skadelindrande åtgärder som vidtas för att minimera störningar på rennäringen
- Redovisa aktuell samt förutsägbar intrångsbild för berörd sameby
- Eventuell påverkan på angränsande samebyar
- Redovisa vad som framkommit i samrådet med berörda samebyar

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät tackar för Sametingets information och synpunkter.

Sametingets synpunkter avseende innehåll i MKB kommer att beaktas och bearbetas i samband med framtagandet av MKB. Bland annat genom att rennäringensanalysen kommer att följa Sametingets vägledning för hur samisk markanvändning ska integreras i MKB-processen: <https://www.sametinget.se/26843>.

8# Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)

Strålsäkerhetsmyndigheten inkom inte med några synpunkter under tiden för det ursprungliga kompletterande samrådet, men yttrade sig däremot efter att rättelsen skickats ut.

SSM har sammanfattningsvis lämnat följande synpunkter:

SSM anser att, för bostäder och andra platser där barn vistas varaktigt och där förhöjda fält kan förväntas på grund av kraftledning, magnetfältstyrkan bör redovisas i en kommande miljökonsekvensbeskrivning.

Myndigheten skickar med information om elektromagnetiska strålmiljön där de poängterar att det är miljöbalken som ska beaktas då bedömning görs om olika alternativ och eventuellt behov av exponeringsbegränsande åtgärder. Folkhälsomyndigheten är tillsynsvägledande när det gäller miljöbalken eftersom i det här fallet avser miljöfarlig verksamhet som inte omfattas av tillståndsplikt enligt strålskyddslagen.

Även allmänna uppgifter om den senaste forskning om referensvärdena framgår av informationen. SSM bedömer utifrån egna mätningar att ungefär hälften av landets **bostäder förväntas ha magnetfält som i årsmedelvärde understiger 0,05 µT och** ungefär 95 % av landets bostäder förväntas ha magnetfält som i årsmedelvärde understiger **0,2 µT**.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät tackar SSM för information och synpunkter.

Svenska kraftnät beaktar elektromagnetiska fält i verksamheten i syfte att hantera den vetenskapliga osäkerhet som finns om långtidsexponering kan orsaka en ökad risk för barnleukemi. Vid planering av nya ledningar innebär det att elektromagnetiska fält är en av de faktorer som påverkar utformning och lokalisering.

Elektromagnetfältstyrkan kommer att redovisas i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen. I de fall där magnetfältet beräknas överskrida 0,4 µT i årsmedelvärde i bostäder, skolor eller skolor utreds vilka åtgärder som kan vidtas för att minska styrkan.

6#Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Sveriges geologiska undersökning (SGU) hänvisar till SGU:s allmänna riktlinjer som bifogats yttrandet. I riktlinjerna anges bland annat att SGU anser att krossat berg eller morän ska användas i stället för naturgrus.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät tackar SGU för informationen. Svenska kraftnät kommer att ta hänsyn till SGU:s allmänna riktlinjer i det fortsatta arbetet med detaljprojektering och byggnation.

Avseende naturgrus så kommer detta användas om det är motiverat utifrån naturhänsyn.

7#Försvarmakten

Försvarmakten har inget att erinra i rubricerat ärende utan upplyser om att tidigast när exakt tidpunkt för resning, position och höjd är fastställd och senast 4 veckor före resningen ska en flyghinderanmälan insändas av den sökande enligt Luftfartsförordningen 6 kap. 25 §. Avseende hindermarkering hänvisas till Transportstyrelsens föreskrifter.

Försvarmakten har ingenting att erinra gällande rättelsen och ser positivt på samlokalisering med befintliga ledningar samt att hålla stolphöjder så låga som möjligt.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät tackar Försvarmakten för informationen om flyghinderanmälan.

Följande sektorsmyndigheter har inte haft några synpunkter eller något att erinra:

4#Tillväxtverket

5#Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). 9#Trafikverket

2.3 Övriga myndigheter

I denna del redogörs för yttranden från övriga statliga myndigheter. Följebrevet **"inbjudan till samråd remissinstanser"** som skickades ut återfinns i bilaga 3. Lista över yttranden som inkom under avgränsningssamrådet redovisas i bilaga 6.

13#Statens geologiska institut (SGI)

SGI:s informerar om att deras tidigare synpunkter från den 2023-02-27 (dnr 5.3.22212-1261) samt 2022-05-25 (dnr 5.3.2-2204-0368) kvarstår. De hade inga tillkommande synpunkter i samband med den utskickade rättelsen.

15#Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen lämnar följande information och synpunkter:

Det finns inga överlappande kartskikt i Skogsstyrelsens digitala system som talar för att skogsmarken i frågan har höga natur-, kultur- eller sociala värden. Det utesluter inte förekomst av odokumenterade värden inklusive hänsynskrävande biotoper. Därför anser Skogsstyrelsen att det är viktigt att ni, som planerat, gör en egen inventering av befintliga värden som kan komma att påverkas av de planerade åtgärderna för att sedan kunna planera och ta hänsyn.

Skogsstyrelsen ansvarar för frågor om skogsbruk och har till uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogspolitiska målen nås. Skogsstyrelsen

är tillsynsmyndighet enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken gällande skogliga åtgärder på skogsmark, det vill säga mark som lyder under skogsvårdslagen. I uppgifterna ingår att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät tackar Skogsstyrelsen för informationen/synpunkterna. Synpunkterna och informationen kommer beaktas vid den fortsatta processen med framtagandet av ansökan med tillhörande MKB.

Svenska kraftnät kommer söka erforderliga dispenser samt kontakta Skogsstyrelsen om biotopskyddade områden och naturvårdsavtal berörs av slutlig ledningssträckning. 14#Luftfartsverket

Luftfartsverket har i sitt yttrande informerat om att sekretess gäller enligt 18 kap. 8 § p 5 offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) för uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning om säkerhets- eller bevakningsåtgärd, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs och åtgärden avser den civila luftfarten.

LFV erbjuder produkten Flyghinderanalys, där vi utför kontroll av flygvägar, luftrum och all tänkbar radioutrustning för luftfarten. För mer information, se www.lfv.se/flyghinderanalys.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät tackar Luftfartsverket för informationen och synpunkterna. Informationen och synpunkterna kommer beaktas i det fortsatta arbetet med framtagandet av ansökan med tillhörande MKB.

Svenska kraftnät kommer att beställa en flyghinderanalys av LFV. Luftfartsverkets yttrande bifogas separat då sekretess råder, bilaga 9.

Följande myndigheter har meddelat att de avstår från att yttra sig:

10#Energimyndigheten 11#Jordbruksverket

Följande myndigheter och organisationer har inte haft några synpunkter eller något att erinra:

12#Elsäkerhetsverket

2.4 Rennäring och berörda samebyar

Omfattande dialog har först med de berörda samebyarna under projektens gång. Ett **antal separata samrådsmöten har hållits. Följebrevet ”inbjudan till samråd samebyar”** som skickades ut i samband med kompletterande samrådet och avgränsningssamrådet redovisas i bilaga 7. Annonser som publicerats återfinns i bilaga 5. Lista över yttranden som inkom under samrådet och rättelsen redovisas i bilaga 7.

Den berörda samebyn har ställt sig negativ till stationsplaceringen. Vidare resonemang om anpassningar och utredda alternativ finns beskrivet i bilaga 4 lokaliseringsutredningen.

2.5 Intresseföreningar och övriga aktörer

I denna del redogörs för yttranden från intresseföreningar och övriga aktörer, som till exempel **verksamhetsutövare. Följebrevet ”inbjudan till samråd remissinstanser”** som skickades ut återfinns i bilaga 3. Lista över yttranden som inkom under avgränsningssamrådet redovisas i bilaga 6.

16#Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB önskar följande förtydligande:

I avsnitt 2.3.5 nämns att våra befintliga 150 kV regionnätledningar kan anslutas till den nya stam- och regionnätstationen i Gällivare/Vitåfors (Stationen). Vattenfall Eldistribution AB önskar att det tydliggörs att det befintliga regionnätet ansluts till Stationen. Detta gör då placeringen av Stationen extra viktig. Denna station kommer att få stor betydelse för regionnätet kring Gällivare och Vattenfall Eldistribution AB reserverar sig för framtida behov av ytterligare regionnätledningar in och ut från Stationen, i synnerhet till den gröna omställningen som pågår och som vi idag inte känner till fullt ut.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät tackar Vattenfall Eldistribution AB för anmärkningen. Svenska kraftnät kommer att tydliggöra att det befintliga regionnätet ska anslutas till den planerade stationen i de samtliga aktuella tillståndshandlingarna.

17#Norrbottnens Ornitologiska Förening (NOF)

NOF uttrycker inga specifika synpunkter kring det utredningsområdet med den tillhörande delsträckan som detta kompletterade samråd avser. I stället lämnar NOF synpunkter som gäller den planerade ledningsdragningen i sin helhet. NOF har sammanfattningsvis lämnat följande synpunkter:

NOF förordar starkt att alternativet med dragning i befintlig ledningsgata förordas även om denna ledning går genom Natura 2000-områden.

NOF kräver att arbetet i vissa sträckor sker utanför häckningsperioden för viktiga arter och uppmanar starkt att planeringen sker i fortlöpande samråd med ornitologisk expertis.

NOF poängterar att två områden är särskilt kritiska vad gäller ledningsdragningen: Stubba och Rävdaalen. NOF önskar att få koordinater till stolpplaceringen inom Stubba.

NOF upplyser om att skogsområdet runt Rävdaalen är en av de få kvarvarande områdena, som är tätortsnära, speciellt känsliga och viktiga för fågellivet. Där har NOF många matningar för bland annat viktiga arter som lappmes. NOF anser att ledningarna bör läggas utanför skogsområdet.

Vad gäller övergångar över vattendrag, sjöar och större öppna ytor ska fågelavvisare sättas upp.

NOF upplyser om att Rävdaalen framgent kommer att tilldelas en skyddsklass, enligt länsstyrelsens information, och därför är det särskilt olämpligt att göra åverkan inom detta område innan skyddet har trätt i kraft.

Under svarstiden efter att rättelsen skickats ut framförde NOF att de anser att dragningen på östra sidan av Välkommatjärnen är lämpligast.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät tackar NOF för informationen och synpunkterna.

Kommande ansökan och MKB kommer att beskriva vilken påverkan på naturmiljön som kommer att ske i anläggningsskedet i form av avverkning, transporter, grundläggningsarbeten etcetera samt vid drift- och underhållsarbeten. Handlingarna kommer även att redogöra för vilka skydds- och hänsynsåtgärder som planeras för att minimera negativ påverkan vid anläggning av ledningen samt vid drift och underhåll, däribland placering av fågelavvisare.

Rävdaalen kommer inte beröras av den planerade stationen då området ligger på östra sidan om Vitåfors. Svenska kraftnät tar hänsyn till länsstyrelsens arbete med områdesskydd. Detta är ett pågående arbete där områdena tillkommer och gränser ritas om allt eftersom vi får kännedom om naturvärden och nya inventeringar genomförs. I kommande MKB kommer Svenska kraftnät redogöra för planerade skydds- och hänsynsåtgärder i dessa objekt. Kommande handlingar kommer företaget att redogöra

för om det går att anpassa ledningen eller ledningsgatan i objekt med höga skogliga naturvärden så att skogen i större utsträckning kan sparas.

Vid val av slutgiltig dragning har hänsyn tagits till flera olika intressen och faktorer, exempelvis påverkan på naturvärden, kulturvärden, rennäringen, de tekniska förutsättningarna med mera. Dessa intressen försöker Svenska kraftnät att tillmötesgå i största möjligaste mån.

2.6 Berörda fastighetsägare och allmänheten

Inga yttranden har inkommit från berörda fastighetsägare och från allmänheten både under det kompletterande samrådet och den skickade rättelsen. Följebrevet (Inbjudan till samråd berörda fastighetsägare samt inbjudan till samråd i samband med rättelsen) som skickades ut återfinns i bilaga 4. Annons i tidningar redovisas i bilaga 5. Lista över yttranden som inkom under avgränsningssamrådet redovisas i bilaga 6.

2.7 Hur miljökonsekvensbeskrivningen utvecklas efter inkomna synpunkter

I detta avsnitt redogörs sammantaget för synpunkter som lett till förändringar eller tillägg i miljökonsekvensbeskrivningen.

2.7.1 Förändring av innehåll och utformning av MKB

De inkomna synpunkterna från kompletterande samrådet och vid rättelsen motsvarar de synpunkterna från det tidigare samrådet för hela sträckan Porjusberget-Vitåfors som genomfördes under våren 2022. Svenska kraftnät kommer att använda föreslagen innehållsförteckning som presenterades i samrådsunderlaget för avgränsningssamråd under våren 2022, tabell 3 i avsnitt 2.7.3 nedan, med följande tillägg eller förtydligande:

Rennäring

De punkter som länsstyrelsen och Sametinget listat avseende innehåll i MKB för renskötselområden inom den tillkomna delsträckan kommer att tas med i MKB:n.

2.7.2 Inventeringar och ytterligare utredningar inför framtagande av MKB

Inga ytterligare utredningar inför framtagande av MKB:en är aktuella utöver de som framkom under det tidigare samrådet. Den kommande MKB:n kommer att beskriva sträckningen i sin helhet, det vill säga den tidigare presenterade korridor P och delsträckan inom utredningsområde V tillsammans. Därav kommer samtliga inventeringar och utredningar som hör till MKB:n att avse hela sträckan.

2.7.3 Avgränsningar av MKB

Den kommande MKB:n kommer att beskriva sträckningen i sin helhet, det vill säga den tidigare presenterade korridor P och delsträckan inom utredningsområdet V tillsammans. Svenska kraftnät har valt att avgränsa kommande MKB utifrån tid, geografiskt område och miljöaspekter.

Tid

MKB:n avgränsas i tid till att beskriva nuläget och projektets påverkan och konsekvenser under bygg- och driftskedena. Miljökonsekvenserna kommer att beskrivas på kort (0-5 år, medellång (15 år) och lång sikt (20 år). Referensår kommer att vara 2046, det vill säga 20 år efter att kraftledningen planeras att färdigställas.

Geografiskt område

MKB:n kommer att omfatta den korridor som Svenska kraftnät väljer att gå vidare med utifrån tekniska förutsättningar, påverkan på miljöaspekter och ekonomi.

Ett influensområde kommer att definieras för varje miljöaspekt i MKB. Influensområdet kan vara större än utredningsområdet eftersom påverkan från varje enskild miljöaspekt kan ske utanför utredningsområdet.

Svenska kraftnät redovisar och bedömer konsekvenser för objekt och intressen som ligger inom den planerade skogsgatan och dess direkta närhet som kommer att direkt påverkas av den planerade ledningen under både bygg- och driftskede. Svenska kraftnät bedömer även konsekvenser för intressen som inte berörs direkt och kan beröras indirekt, som till exempel landskapsbild, influensområden etcetera. I möjligaste mån beskrivs även de kumulativa konsekvenserna från planerad ledning tillsammans med närliggande projekt i såväl Svenska kraftnäts som andra verksamhetsutövares regi.

Avgränsning av miljöaspekter

MKB:n avgränsas i sak gällande miljöaspekter och för vilket/vilka tillstånd MKB:n utgör underlag för, se tabell 2 nedan.

Tabell 2. Avgränsning av miljöaspekter för hela ledningssträckan

MILJÖASPEKT	MED I MKB	MOTIV TILL AVGRÄNSNING
-------------	-----------	------------------------

Naturmiljö	Ja	Påverkan kan uppstå på områden med mycket höga naturvärden; världsarv, Natura 2000, riksintresse för naturvård, naturreservat, nyckelbiotoper utpekade av Skogsstyrelsen, områden utpekade i våtmarksinventeringen, myrinventeringen samt ängs- och hagmarksinventeringen, skyddsvärd statlig skog samt naturvärdesobjekt av påtagligt till mycket högt värde. Indirekt påverkan på arter som förekommer i nationalpark kan uppstå. Intrång i strandskyddade områden. Påverkan på rödlistade och skyddade arter. Vattendrag med miljö kvalitetsnormer finns, se Mark och vatten.
Landskapsbild	Ja	Upplevelsevärdena och landskapsbilden kan påverkas negativt, till exempel av kraftledningar i öppna marker som är synliga från långt avstånd.
Bebyggelse och boendemiljö	Ja	I korridor P, P1 och M går nära bebyggelse på vissa ställen. Boendemiljö och visuella aspekter behöver utredas. Elektriska och magnetiska fält behöver utredas.
Kulturmiljö	Ja	Påverkan kan ske på världsarv samt regionalt utpekade kulturmiljöer. Fornlämningar och övriga kulturlämningar finns inom utredningsområdena.
Naturresurshushållning	Ja	I området bedrivs aktivt skogsbruk vilket kan påverkas. Vattendragen är av betydelse som uppväxtmiljöer för fisk som yrkesfiskas i Östersjön. Påverkan kan ske på prospekteringsområde.
Rekreation och friluftsliv	Ja	Besöksmål för turism och friluftsliv i form av världsarv, Natura 2000områden samt naturreservat kan påverkas negativt.
Totalförsvarets intressen	Ja	Påverkan kan ske på lågflygningsområde Norrbotten samt flera av totalförsvarets särskilda intresseområden. Inom vissa av dessa föreligger ett särskilt behov av hinderfrihet. Området ingår i samrådsområde med Försvarsmakten för objekt som är högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och 45 meter inom sammanhållen bebyggelse.
Rennäring och samebyar	Ja	Påverkan kan ske på skötselområden som utgör riksintressen (kärnområden och svåra passager) samt andra viktiga områden för samebyarna Unna tjerusj, Báste čearru, Sirges och Gällivare skogssameby.
Ledningens klimatpåverkan	Ja	Uppförande av ledningen kan leda till påverkan på klimatet genom utsläpp av koldioxid från skog (som avverkas och bundit koldioxid) samt produktion av stål och andra material som finns i stolpar, ledningar och stag. Under byggtiden sker utsläpp av koldioxid från skog som avverkas för byggvägar och från arbetsmaskiner.
Ljudeffekter	Ja	Kring kraftledningar kan ett knäppande eller fräsande ljud uppstå från koronauraddningar. Under byggtiden kan ljud uppstå från byggarbetena. Ljud kan bland annat skrämna renar och störa närboende.
Infrastruktur och planförhållanden	Ja	Föreslagna sträckningar passerar E45, inlandsbanan och mindre vägar. Korridor M går genom detaljplanerade områden.
Mark och vatten	Ja	130 kV regionnätledning som kommer att rivas i korridor P kan vara förorenad av kreosot. Detta kommer att undersökas vidare. Förekomst av brunnar och grundvatten kommer att undersökas. Projektet bedöms inte påverka miljö kvalitetsnormer för luftföroreningar och buller. MKB:n avgränsas till att endast omfatta miljö kvalitetsnormer för vatten. Miljö kvalitetsnormer för vatten kan påverkas under byggtiden om inte åtgärder vidtas.
Rivning av befintlig kraftledning	Ja	Åtgärder som krävs för befintlig kraftledning ingår inte i koncessionsansökan för planerad ledning utan genomförs inom ramen av befintlig koncession för PL31. Vissa av åtgärderna kräver dock

MILJÖASPEKT	MED I MKB	MOTIV TILL AVGRÄNSNING
		dispens från naturreservatsföreskrifter/ tillstånd för Natura 2000, vilket kommer att beskrivas i MKB för Natura 2000 - tillstånd.

2023-12-27

2023-104548-0001

Bilageförteckning

1. Samrådsunderlag
2. Sändlista remissinstanser
3. Följebrev inbjudan till samråd remissinstanser
4. Följebrev inbjudan till samråd berörda fastighetsägare
5. Annonsering dagstidningar
6. Lista över inkomna yttranden

2023-12-27

2023-104548-0001